

PRAWDA –DOBRO – POŻYTECZNOŚĆ

Zofia Drossel-Jórdeczka

Paulina Wojtkowiak

Wiek: 6-10 lat

Temat: *Trzy sita Sokratesa*. (Czas: 90 min)

Cele:

Po zajęciach uczeń:

- charakteryzuje zjawisko plotki,
- wyjaśnia znaczenie prawdy, dobra i pożyteczności w życiu codziennym,
- dostrzega analogię między wartościami a sitami z bajki,
- przewiduje konsekwencje plotkowania.

Formy i metody pracy:

- praca w grupie,
- praca indywidualna,
- praca z klasą,
- praca z tekstem,
- gry dydaktyczne,
- dyskusja,
- drama (poza).

Materiały:

- tekst *Trzy sita*¹,
- trzy sitka o różnej gęstości siatki, miseczki i produkty do przesiania,
- trzy różne ilustracje, kartki i pisaki.

¹ Michel Piguel, *Bajki Filozoficzne*, przeł. Helena Sobieraj, Muchomor, Warszawa 2004, s. 3.

Tok zajęć:

1. Nauczyciel proponuje zabawę w głuchy telefon, po której przechodzi do rozmowy z uczniami na temat:

- *Co się stało z przekazywaną informacją?*

2. Prowadzący prosi, aby uczestnicy usiedli w trzech rzędach, a następnie rozdaje im kartki i pisaki. Zaprasza dzieci do zabawy w Plotkę. Ostatni uczeń w rzędzie otrzymuje nieskomplikowaną ilustrację, której nikomu nie pokazuje. Jego zadaniem jest narysowanie takiego samego obrazka na kartce przyłożonej do pleców osoby, która przed nim siedzi. Tak postępują kolejno wszyscy uczestnicy zabawy. Nikt ze sobą nie rozmawia. Kiedy plotka dochodzi do końca, nauczyciel układa kartki tak, żeby każdy z uczniów mógł zobaczyć ewolucję rysunków, a następnie zadaje pytanie:

- *Dlaczego bawiliśmy się w Plotkę?*
- *Co to jest plotka?*
- *Czy plotka może wyrządzić krzywdę?*
- *Jak się czujemy, kiedy ktoś nam opowiada o rzeczach nieprawdziwych?*
- *Czy można zapobiec plotkowaniu?*

3. Prowadzący wyjaśnia, kim był Sokrates i opowiada bajkę filozoficzną *Trzy sity*. Przy każdej prezentowanej wartości (sicie) zaprasza do siebie troje dzieci. Jedno z nich trzyma sito, drugie przesypuje produkty różnej objętości, a trzecie trzyma miseczkę. Ćwiczenie ma na celu ukazanie analogii pomiędzy przesiewaniem a doбором informacji przekazywanych innym. Stanowi to punkt wyjścia do dyskusji:

- *Czym są „sity”?*
- *Jak sądzicie, czy Sokrates miał rację, stosując „sity”?*
- *Do czego mogą przydać się one w codziennym życiu?*
- *Jak ważne są: dobro, prawda, użyteczność?*
- *Skąd wiemy, że coś jest lub nie jest prawdziwe? Dobrze? Użyteczne?*
- *Co znaczy powiedzenie: „Pomyśl dwa razy, zanim powiesz głośno”?*

4. Na zakończenie lekcji nauczyciel proponuje ćwiczenie dramatyczne. Uczniowie w formie poży prezentują poznane podczas lekcji wartości: prawda, dobro i użyteczność.

PRAWDA – WIARYGODNOŚĆ – ZAUFANIE

Zofia Drossel-Jórdeczka

Wiek: 9-13 lat

Temat: *Pasterz, który krzyczał „Wilk!”* – o konsekwencjach nieprzemyślanych żartów. (Czas: 45 min)

Cele:

Po zajęciach uczeń:

- definiuje pojęcia „kłamstwo” i „niestosowny żart”,
- przedstawia własną interpretację bajki i potrafi ją zilustrować,
- przewiduje konsekwencje niestosownych żartów.

Formy i metody pracy:

- praca z klasą,
- praca w grupach,
- dyskusja,
- burza mózgów,
- drama,
- praca plastyczna.

Materiały:

- Michel Piquemal, *Pasterz, który krzyczał „Wilk!”*²,
- kartki, kredki, pisaki, ołówki, farby.

Tok zajęć:

² Michel Piquemal, *Pasterz, który krzyczał „Wilk!”* [w:] tenże, *Bajki filozoficzne. Jak żyć razem?*, przeł. Maria Braunstein, Michał Krasicki, Muchomor, Warszawa 2012, s. 24.

1. Nauczyciel czyta tekst bajki i prosi uczniów o zajęcie miejsc przy stolikach oraz wybór przygotowanych narzędzi plastycznych.

2. Prowadzący proponuje, żeby dzieci przedstawiły główny problem bajki za pomocą ulubionych środków plastycznych. Kiedy wszystkie prace są już gotowe, zaprasza uczniów do kręgu i zachęca uczestników zajęć do prezentacji prac popartej własną interpretacją bajki.

3. Nauczyciel prosi, aby uczniowie wspólnie przygotowali rzeźbę, nawiązującą do treści bajki, z własnych ciał (wykorzystując jednocześnie swoje ilustracje) oraz wymyślili jej tytuł (nauczyciel może podzielić klasę na grupy).

4. Nauczyciel podsumowuje zajęcia, zadając uczniom pytania:

- *Jak oceniacie dowcip pasterza?*
- *Jakie konsekwencje wyniknęły z niestosownego żartu bohatera?*
- *Czego możemy się z tej opowieści nauczyć?*
- *Jakie mogą być skutki niewinnych kłamstw?*

